

ELEKTRİKLİ SKUTER YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı;

a) Paylaşımlı elektrikli skuter (e-skuter) işletmeciliği faaliyetlerini ülke ekonomisinin gerektirdiği şekilde düzenlemek, bu faaliyetlerde düzeni ve güvenliği sağlamak, ulaşımın çevre üzerindeki egzoz emisyon ve karbon salınımı gibi olumsuz etkilerini azaltarak çevresel değerleri korumak, hareketliliği artırarak kısa mesafeli seyahatlerde şahsi araç kullanımı yerine paylaşımlı e-skuter kullanımının yaygınlaştırılması ile paylaşımlı e-skuterlerin diğer ulaşım türleri ile entegre, sürdürülebilir bir ulaşım sistemi içerisinde gelişimini sağlamak üzere bu faaliyetlere ilişkin pazara giriş şartlarını ve hizmet üretenler ile hizmetten yararlananların hak, yükümlülük ve sorumluluklarını,

b) Elektrikli skuter ve kullanımına ilişkin 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda sayılan hususlar dışında kalan diğer hususları,

belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, karayolunda kullanılacak e-skuterler, paylaşımlı e-skuter işletmeciliği faaliyeti yapanlar ile bu faaliyetlerden yararlananlar ve bu faaliyetlerde kullanılan her türlü e-skuterleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 66ncı maddesi, 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu, 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakanlık: İlgisine göre, Çevre ve Şehircilik Bakanlığını, İçişleri Bakanlığını ya da Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,

b) e-Devlet (www.turkiye.gov.tr): e-Devlet hizmetlerinin son kullanıcıya farklı erişim kanallarından tek noktadan bütünlük olarak sunulduğu ortak elektronik platformu,

c) Elektrikli skuter (e-skuter): Hızı en fazla 25 km/saate ulaşan, tekerlekli, fren mekanizmasına sahip, ayak tahtası ve tutamağı olabilen, dikey bir direksiyon mekanizması içerebilen ve ayakta kullanılan elektrikli taşıtı,

ç) Elektronik tebligat sistemi: 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ve bu Yönetmeliğe göre düzenlenen idari para cezalarının, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 107/A maddesi hükümlerine göre Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından kurulan teknik altyapı üzerinden muhatapların elektronik adreslerine tebliğ edilmek üzere tebliğ evrakının gönderildiği ve elektronik ortamda delillendirilerek tesliminin sağlandığı sistemi,

d) İdare: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,

e) Kararname: 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameyi,

f) Kısa unvan: Yetki belgesi sahibinin, Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından tescil edilmiş markasını veya ticaret siciline tescil edilmiş, varsa işletme adını,

g) Paylaşımlı e-skuter: Kullanıcılara kısa süreli e-skuter kiralama imkanı veren elektronik sistemin kullanıldığı hizmetleri,

ğ) Paylaşımlı e-skuter izni (e-skuter izni): Bu Yönetmelik kapsamında yetki belgesi almış olan gerçek veya tüzel kişilerin faaliyetlerinde kullanacakları e-skuterler için aldıkları izni,

h) UKOME: Büyükşehir belediyesi ulaşım koordinasyon merkezlerini,

ı) Ulaştırma Otomasyon Sistemi (U-Net): Bu Yönetmeliğe göre faaliyeti gösteren gerçek ve tüzel kişilerin, faaliyetlerine ilişkin belirlenen verilerin İdare tarafından tutulduğu, gerektiğinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla veri paylaşımına açık olduğu/olabileceği sistemi,

ii) Yetki belgesi: Bu Yönetmelik kapsamında paylaşımlı e-skuter işletmeciliği faaliyetinde bulunmak isteyen gerçek veya tüzel kişilere faaliyet izni veren ve İdare tarafından düzenlenen belgeyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hususlar

E-skuter kullanımına ilişkin genel hususlar

MADDE 5 – (1) E-skuter sürücülerinin uyacakları kurallar aşağıda gösterilmiştir:

a) E-skuterin;

1) Ayrı bisiklet yolu veya bisiklet şeridi varsa taşıt yolunda sürülmesi,

2) Otoyol, şehirler arası karayolları ve azami hız sınırı 50 km/s üzerinde olan karayollarında sürülmesi,

3) İki kademeli taşıt yolunun bir şeridinde yan yana sürülmesi,

4) Yaya yollarında sürülmesi,

5) Başka bir araca bağlanarak, asılıp tutularak sürülmesi,

6) İzin alınarak yapılan gösteriler dışında, akrobatik hareketler yapılarak sürülmesi,

7) Manevra için işaret verme halleri dışında tek elle sürülmesi,

8) Kamu nizamını bozacak, özel mülkiyeti ihlal edecek ve yayalar, engelliler veya hareket kısıtlılığı olan kişilerin güvenli ve bağımsız hareketlerini, araç ve yaya trafiğini engelleyecek şekilde park edilmesi,

b) E-skuterde;

1) Diğer araçlar izlenirken, geçilirken, manevra yapılırken; karayolunu kullananların hareketini zorlaştırıcı, tehlike doğurucu davranışlarda bulunulması,

2) Sürücü dışında başka kişilerin taşınması,

3) Sırtta taşınabilen kişisel eşya harici yük ve yolcu taşınması, yasaktır.

(2) Kullanılacak e-skuterin; gece diğer araç sürücülerini ve yayalar tarafından rahat bir şekilde fark edilmelerini sağlamak üzere; önde beyaz ışık verecek ve en az 20 metre önde aydınlatılabilecek şekilde bir adet far, arkada, kırmızı renkte ışık veren bir lamba ve kırmızı reflektör ile 30 metreden duyulabilecek ses çıkarabilen zil, korna veya benzeri ses aleti ile teçhiz edilmiş olması zorunludur.

(3) E-skuter kullananlar 2918 sayılı Kanunda ve ilgili diğer mevzuatta belirtilen kurallara uymakla yükümlüdürler.

Paylaşımlı e-skuter işletmeciliğine ilişkin genel hususlar

MADDE 6 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında yürütülecek paylaşımlı e-skuter işletmeciliği faaliyetleri, ekonomik, güvenli, çevreye olumsuz etkisi en az, fert, toplum ve çevre sağlığı ile bunların güvenliğini, engelli erişilebilirliğini ve trafik güvenliğini olumsuz yönde etkilemeyecek ve kamu yararını gözeterek tarzda serbest rekabet ortamında gerçekleştirilir.

(2) Bu Yönetmeliğe göre yürütülecek paylaşımlı e-skuter işletmeciliği faaliyetlerinin, ilgili diğer mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi esastır.

(3) Paylaşımlı e-skuter işletmeciliği faaliyeti, sadece yetki belgesi ve paylaşımlı e-skuter izni alan gerçek veya tüzel kişiler tarafından yapılır.

(4) Bu Yönetmeliğe göre düzenlenecek yetki belgeleri ile verilecek e-skuter izinleri, satılmaz ve devredilemez.

(5) Yetki belgesi alanlar, verdikleri hizmetlerden ayırım yapmaksızın, haksız rekabete imkan vermeyecek şekilde, herkesin yararlanmasını ve hizmetin sürekliliğini sağlamak zorundadırlar.

(6) Bu Yönetmelik kapsamında yürütülecek paylaşımlı e-skuter işletmeciliği faaliyetlerinin yerine getirilmesi üçüncü şahıslar tarafından engellenemez.

(7) İdare, paylaşımlı e-skuter kullanım ücreti ile ilgili taban ve/veya tavan ücret tarifesi uygulaması getirebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yetki Belgesi ve E-Skuter İzni Almanın Genel ve Özel Şartları

Yetki belgesi alınması veya yenilemenin genel şartları ile faaliyetin geçici durdurulması

MADDE 7 – (1) Yetki belgesi almak veya yenilemek için;

a) Gerçek kişilerin Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde olmaları,

b) Tüzel kişilerin Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş ve ticaret siciline tescil edilmiş olmaları,

c) Faal vergi mükellefi olmaları,

ç) Merkezi adreslerinin bulunduğu yerdeki ticaret odası veya ticaret ve sanayi odası veya esnaf ve sanatkarlar odasından birine kayıtlı olmaları,

d) Elektronik tebligat sistemine üye olmaları,

e) 8 inci maddede belirtilen özel şartları sağlamaları,

f) 24 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen ücreti ödemiş olmaları,

şarttır.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında faaliyet gösterecek yabancı gerçek ve tüzel kişilere, 5/6/2003 tarihli ve 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu hükümleri ile bu Yönetmeliğin belirlediği şartları yerine getirmeleri halinde yetki belgesi verilir.

(3) Birinci fıkranın (c), (ç), (d) veya (e) bendinde belirlenen yetki belgesi alma şartlarından herhangi birinin kaybedilmesi ve kaybedilen şartın veya şartların, kaybedildiği tarihten itibaren doksan gün içerisinde giderilmemesi veya tamamlanmaması halinde, yetki belgesi verilen bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyeti geçici olarak durdurulur. Bu şekilde faaliyeti geçici olarak durdurulanlara, kaybedilen şartı/şartları sağlaması/tamamlaması halinde faaliyetine yeniden izin verilir.

Yetki belgesi alınması veya yenilemenin özel şartları

MADDE 8 – (1) Yetki belgesi için başvuranların;

a) 500.000 Türk Lirası sermayeye veya işletme sermayesine sahip olması,

b) Standartları İdare tarafından belirlenen ve yapılacak faaliyete uygun bir internet sitesi ile mobil uygulama/uygulamalara sahip olması,

c) Gerçekleştirecekleri faaliyetlere ilişkin verilerin tutulacağı veri tabanının saklanacağı sunucuların Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde barındırılması ve İdarenin erişimine açık olması,

ç) Seri/plaka/id numaralarını U-Net'e kaydetmek koşulu ile kendilerine ait en az 250 adet e-skutere sahip olması,

d) Güncel hali esas olmak üzere TS EN ISO 9001, TS EN ISO 14001, TS ISO/IEC 27001, ISO 45001 kalite belgelerine sahip olması,

şarttır.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları ile iştiraklerinden bu maddede belirtilen sermaye şartı aranmaz.

Yetki belgesi verilmesi ve verilen yetki belgesinin iptali

MADDE 9 –(1) Yetki belgesi almak veya yenilemek isteyen gerçek ve tüzel kişiler, 7 nci ve 8 inci maddelerde belirtilen şartların sağlandığını gösteren belgelerle İdareye başvurur.

(2) Yetki belgesi verilirken, verilen izne; iznin verilmiş tarihi, geçerlilik süresi, numarası ile belge sahibinin ticaret unvanı, varsa kısa unvanı, adresi, ticaret odası/esnaf odası sicil numarası, bağlı bulunduğu vergi dairesinin adı ve vergi kimlik numarası (gerçek kişilerde T.C. kimlik numarası) ve benzeri bilgiler yazılır.

(3) Her bir gerçek veya tüzel kişiye sadece bir yetki belgesi verilir.

(4) Adi ortaklıklara yetki belgesi verilmez.

(5) İdare tarafından verilecek yetki belgeleri e-Devlet üzerinden düzenlenir.

(6) İdarece, sunulan belgelerin gerçeğe aykırı olduklarının tespiti halinde, gerçek veya tüzel kişilerin yetki belgesi iptal edilir ve faaliyetleri durdurulur.

Paylaşımlı e-skuter izni verecek merciler

MADDE 10 –(1) Bu Yönetmelik kapsamında yetki belgesi almış olan gerçek veya tüzel kişilerin, paylaşımlı e-skuter faaliyetlerinde kullanacakları e-skuterler için;

a) Büyükşehir belediyesi kurulu bulunan illerde UKOME'den,

b) Büyükşehir belediyesi bulunmayan illerde il trafik komisyonundan,

c) (a) ve (b) bentlerinde belirtilen mercilerin görevli ve yetkili olmadığı ve özel kanunlar ile belirlenmiş alanlarda, kendilerine yetki verilmiş ilgili kurum ve işletmelerden,

izin almaları ve 24 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki harcı ödemeleri zorunludur.

Paylaşımlı e-skuter izni verilmesine ilişkin esaslar

MADDE 11 – (1) Paylaşımlı e-skuter izni verilmesinde, özellikle toplu taşıma hatları ile entegrasyon, arz/talep dengesi ve haksız rekabete ya da piyasada tekelleşmeye mahal verilmemesi hususları esas alınır.

(2) Büyükşehirlerde izin verilecek her bir ilçedeki nüfusun, büyükşehir olmayan yerlerde belediye nüfusunun en fazla 200'de biri kadar olacak şekilde e-skuter izni verilebilir.

(3) Nüfusun mevsimsel veya dönemsel değişiminin kullanım talebini artırması ile kapasite kullanım durumu ve benzeri gerekçelerle ikinci fıkraya ile belirlenen sayı %50'ye kadar artırılabilir.

(4) Nüfusu 20.000'in altında olan belediyelerde ikinci fıkraya ile belirlenen e-skuter izni sayısı 3 katna kadar artırılabilir.

(5) Her bir yetki belgesi sahibine, ikinci fıkrada belirlenen e-skuter sayısının beşte birini aşmamak kaydıyla e-skuter izni verilir.

(6) Özel kanunlar ile korunan ve yetkili kurum/işletme uhdesindeki alanlarda (havalimanları, üniversite kampüsleri, hastaneler, milli parklar ve benzeri) verilebilecek e-skuter izin sayısı için bu maddede belirtilen sınırlamalar uygulanmaz.

Paylaşımlı e-skuter izni verilmesi

MADDE 12 – (1) 11 inci maddedeki esaslar çerçevesinde UKOME ve il trafik komisyonlarınca, sorumluluk sahalarında verilecek e-skuter sayıları, her bir yetki belgesi sahibinin başvuruda bulunabileceği azami e-skuter izni sayısı, e-skuterlerin kullanılmayacağı alanlar, başvuru